

COMUNICAT DE PRESĂ

Juriul de experți și publicul larg aleg Biserica de lemn din satul Urși, România drept unul dintre cele mai bune proiecte de patrimoniu din Europa

Veneția, 23 Septembrie 2021

Câștigătorii **Premiilor Europene pentru Patrimoniu / Premiilor Europa Nostra 2021**, cea mai înaltă distincție Europeană în domeniu au fost sărbătoriți în această după-amiază în cadrul unei ceremonii de rang înalt ce a avut loc la sediul Fundației Giorgio Cini. Pe parcursul ceremoniei, reprezentanți ai Comisiei Europene și ai Europa Nostra au anunțat cu mândrie **cei patru laureați ai Marilor Premii și câștigătorul Premiului Publicului**, selectați din cele [24 de inițiative din 18 țări Europene declarate câștigătoare anul acesta](#). Ca urmare a măsurilor de siguranță împotriva răspândirii COVID-19, ceremonia de decernare a Premiilor Europene pentru Patrimoniu 2021 s-a ținut doar pentru aproximativ 220 de participanți, dar a fost urmărită în direct de sute de profesioniști ai patrimoniului, voluntari, iubitori și suporterți din întreaga Europă și nu numai. Ceremonia este printre punctele culminante ale [Summit-ului European pentru patrimoniu cultural 2021](#) care se desfășoară între 21-24 Septembrie în Veneția, oraș înscris în Patrimoniul Mondial UNESCO.

Biserica de lemn din satul Urși (România) – o frumoasă biserică de lemn din secolul al XVIII-lea care a fost restaurată în mod exemplar utilizându-se materiale și tehnici tradiționale și într-o manieră colaborativă, facilitând schimbul de idei și cunoștințe între participanți internaționali – **este marele câștigător al anului 2021**. Biserica de lemn din satul Urși a fost selectată de către [conducerea Europa Nostra](#), la recomandarea unui [juriu independent de experți](#), să primească unul dintre Marile Premii în valoare de 10.000 de euro. A fost, de asemenea, selectată de publicul larg ca cel mai apreciat proiect de patrimoniu din Europa. Aproximativ 7000 de cetățeni din întreaga Europă au votat online pentru Premiul Publicului prin intermediul site-ului Europa Nostra.

Cealalți laureați ai Marilor Premii 2021 sunt:

- 1) **FIBRANET – FIBRes in ANcient European Textiles, Fibre în Textile Europene Antice (Grecia/Danemarca)**, un proiect inovator de cercetare care oferă cunoștințe noi despre degradarea fibrelor antice, informând practica de arheologie și oferind informații cruciale pentru europeni într-un moment în care căutăm soluții pentru a face față deșeurilor produse de industria modei și a textilelor;
- 2) **Comitetul tehnic pentru Patrimoniu Cultural (Cipru)**, înființat în 2008, sub egida Națiunilor Unite, de liderii ciprioți greci și ciprioți turci, comitetul a restaurat cu succes peste 70 de monumente și a utilizat patrimoniu cultural drept puternic instrument pentru reconciliere și cooperare pașnică, și
- 3) **Invenția unei părți vinovate, Trento (Italia)**, o expoziție exemplară care arată relevanța unui caz istoric de antisemitism pentru conversațiile contemporane din jurul discriminării și intoleranței din Europa de azi, stimulând reflecția critică asupra puterii propagandei și știrilor false.

Laureații Marilor Premii vor primi 10.000 de euro fiecare. *(Puteți citi mai jos pentru a afla mai multe despre aceste realizări excepționale din domeniul patrimonial european care au primit Marele Premiu).*

Într-un mesaj de felicitare **David Sassoli**, Președintele Parlamentului European, a declarat: "Aș vrea să felicit cei 24 de câștigători ai Premiilor Europene pentru Patrimoniu / Premiilor Europa Nostra 2021. Fiecare dintre voi a contribuit la protecția, îmbunătățirea și promovarea bogatului nostru patrimoniu cultural și la clădirea comună a viitorului Europei. Pactul Verde European, relațiile noastre externe și viitorul Europei sunt filtrate în mod natural prin identitatea noastră. Prin urmare, permiteți-mi să îmi exprim aprecierea și să vă mulțumesc pentru angajamentul vostru.

„Felicit cu căldură extraordinarii câștigători ai Premiilor Europene pentru Patrimoniu / Premiilor Europa Nostra 2021 pentru succesul și contribuțiile remarcabile la cultura noastră europeană. Impactul de anvergură al câștigătorilor ilustrează contribuția neprețuită a culturii europene la societatea și economia noastră, precum și la mediu. Într-un moment în care Europa este determinată să reconstruiască mai bine, aceste povești de succes sunt o adevărată inspirație și un exemplu puternic a ceea ce noi, ca europeni, putem realiza împreună în ciuda provocărilor care ne stau în față. Sper că aceste premii vor ajuta proiectele voastre excelente să prospere și să joace un rol chiar și mai important în recuperarea Europei noastre,” a spus **Mariya Gabriel**, Comisar European pentru Inovare, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret.

„După o perioadă atât de lungă de distanțare fizică, a fost o bucurie imensă să ne întâlnim și să sărbătorim câștigătorii Premiilor noastre în emblematicul complex monahal al Fundației Giorgio Cini de pe insula San Giorgio Maggiore din Veneția. Fiecare dintre câștigătorii noștri a demonstrat în mod convingător potențialul patrimoniului nostru cultural comun de a contribui la construirea unei Europe mai reziliente, mai inclusive și mai frumoase. În numele mării noastre familii Europa Nostra, felicit cu toată inima laureații pentru că sunt mândrii destinatari ai celei mai înalte distincții Europene în domeniul patrimoniului. Fie ca aceste premii să reprezinte un pas înainte în dezvoltarea succesului vostru și să inspire profesioniștii din domeniul patrimoniului și entuziaștii din Europa și nu numai,” a declarat **Hermann Parzinger**, Președinte Executiv al Europa Nostra.

[Premiile Europene pentru Patrimoniu/Premiile Europa Nostra](#) au fost lansate de Comisia Europeană în anul 2002 fiind încă de atunci gestionate de Europa Nostra – Vocea europeană a societății civile angajată în protejarea patrimoniului cultural și natural. Premiile au sprijinul programului Europa Creativă al Uniunii Europene.

În timpul ceremoniei au fost dezvăluiți și cei doi câștigători ai premiului special ILUCIDARE 2021:HAP4MARBLE – Conservarea marmurii cu Hidroxiapatită (Italia), pentru excelență în inovare prin patrimoniu; și Muzeele EU-LAC – Muzeu, comunitate și durabilitate în Europa, America Latină și Caraibe (Marea Britanie), pentru excelență în relații internaționale prin patrimoniu (citiți [comunicatul de presă](#) aferent).

Câștigătorii premiilor speciale ILUCIDARE au fost selectați de consorțiul ILUCIDARE, care include Europa Nostra, din candidaturile depuse pentru Premiile Europene pentru Patrimoniu / Premiile Europa Nostra 2021. [ILUCIDARE](#) este un proiect finanțat prin programul [Orizont 2020](#) și are ca scop formarea unei rețele internaționale de promovare a patrimoniului cultural ca resursă pentru inovare și relații internaționale.

Ceremonia de decernare a Premiilor Europene pentru Patrimoniu a fost desăvârșită de excepționalele reprezentații muzicale pregătite de neprețuitul nostru partener, [Orchestra de Tineret a Uniunii Europene](#). Maeștrii de ceremonii au fost **Sneška Quaedvlieg-Mihailović**, Secretar General al Europa Nostra și **Alberto Tosó Fei**, renumit jurnalist, scriitor și istoric italian.

Ceremonia este unul din principalele evenimente ale [Summit-ului european pentru patrimoniu cultural 2021](#). Summit-ul este organizat de Europa Nostra – Vocea europeană a societății civile angajată în protejarea patrimoniului cultural și natural – cu sprijinul Uniunii Europene și în colaborare cu alți parteneri europeni și din Italia. Summit-ul are loc sub patronajul **Parlamentului European**, **Președinției Sloveniei la Consiliul UE** și **Ministerului Italian de Cultură**. Summit-ul contribuie la inițiativele cheie conduse de cetățeni și lansate de instituțiile UE, respectiv [Noul Bauhaus European](#) și [Conferința asupra viitorului Europei](#)

Câștigătorul Marelui Premiu 2021 în categoria Conservare

[Biserica de lemn din satul Urși, județul Vâlcea, ROMÂNIA](#)

Această biserică de lemn, aflată în cimitirul micului sat Urși, a fost restaurată cu grijă și implicare atentă a mai multor parteneri, inclusiv a comunității locale. „Acesta este rezultatul unei conservări interdisciplinare realizată exemplar la o biserică de lemn cu pictură murală aflată într-un cadru rural. Realizată din materiale provenite din proximitatea sitului, aceasta este de o deosebită valoare și frumusețe”, a declarat juriul.

Principalii parteneri implicați au fost **Fundația Pro Patrimonio**, **Departamentul de Conservare și Restaurare a Operei de Artă din cadrul Universității Naționale de Arte din București**, **Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA**, **Institutul Național de Fizică și Inginerie Nucleară „IRASM”**, **Ordinul Arhitecților din România**, **Asociația 37** și proprietarul obiectivului, **Biserica Ortodoxă Română**

Proiectul nu ar fi fost posibil fără munca voluntară a comunității din Urși, care a asigurat cazarea și masa, accesul la energie electrică, forța de muncă și transportul, precum și fără implicarea voluntarilor naționali și internaționali care au contribuit la lucrările de conservare. Finanțarea proiectului a fost asigurată de **Fundația**

Internațională pentru Muzică și Artă, World Monuments Fund, Headley Trust, Holcim România, crowdfunding online și Institutul Băncii Europene de Investiții, alături de mai mulți donatori privați.

Biserica de lemn din satul Urși, cu hramul „Buna Vestire” și „Arhanghelul Mihail”, a fost construită între anii 1757 și 1784. Deși a supraviețuit unui incendiu în 1838, în urma căruia a fost reparată și decorată cu fresce, biserica a fost ulterior abandonată, după construirea unei noi biserici în sat. La redescoperirea sa în 2007, biserica era aproape fără fundație și risca să se prăbușească, în timp ce acoperișul său din șindrilă avea nevoie urgentă de reparații. De asemenea, frescele pictate în tradiția post-bizantină, cu influențe occidentale având o valoare artistică remarcabilă erau grav degradate. În 2009, biserica din Urși a fost inclusă de către Fundația Pro Patrimonio în programul "60 de biserici de lemn" din România, fiind astfel nominalizată ulterior în programul „7 Most Endangered 2014”.

În fiecare vară, din 2009 până în 2020 au avut loc lucrări de restaurare, precedate anual de luni de eforturi pentru strângerea de fonduri. Juriul a apreciat calitatea restaurării ca fiind demnă de laudat: *„Acesta este un exemplu de arhitectură vulnerabilă și un monument pe cale de dispariție care a fost restaurat în totalitate în conformitate cu principiile de conservare, cu elemente originale atent examinate și reintegrate ori de câte ori a fost posibil. Sustenabilitatea a fost, de asemenea, un element central al proiectului, cu arbori plantați pentru a furniza materiale pentru viitoarele lucrări de restaurare”.*

Șantierul de restaurare în sine a fost unul deschis, funcționând ca un spațiu educațional pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la valoarea bisericii, la tehnica de construcție din lemn, la tehnica frescei și la conținutul iconografiei murale, al icoanelor și al iconostasului.

„Conservarea Bisericii de lemn din Urși a avut loc într-o zonă izolată, cu resurse limitate și cu implicarea comunității locale. Pe parcursul proiectului, s-au creat multe oportunități pentru schimbul de cunoștințe. De asemenea, proiectul a condus la o înțelegere mai profundă a valorii patrimoniului pe plan local și la un sentiment al purtării de grijă în rândul comunității satului. Aceasta este o abordare exemplară a conservării clădirilor vulnerabile precum această biserică”, a declarat juriul.

Contact: Șerban Sturdza | propatrimonio.romania@gmail.com | www.propatrimonio.org

CONTACTS

Europa Nostra

Joana Pinheiro, Communications Coordinator

jp@europanostra.org, M. +31 6 34 36 59 85

Audrey Hogan, Programmes Officer

ah@europanostra.org, M. +31 63 1 17 84 55

European Commission

Sonya Gospodinova

sonya.gospodinova@ec.europa.eu

+32 2 2966953

TO FIND OUT MORE

[Press release in various languages](#)

[Official Videos](#)

[Meet the Top Winners Videos](#)

[Photos & e-banners](#)

[Awards website](#)

[Europa Nostra website](#)

[Creative Europe website](#)

[Commissioner Gabriel's website](#)

Background

Premiile Europene pentru Patrimoniu / Premiile Europa Nostra

[Premiile Europene pentru Patrimoniu / Premiile Europa Nostra](#) au fost lansate de Comisia Europeană în 2002 și de atunci sunt gestionate de Europa Nostra. Acest program de premii beneficiază de sprijinul programului Europa Creativă al Uniunii Europene. Premiile evidențiază și diseminează excelența în domeniul patrimoniului și cele mai bune practici, încurajează schimbul transfrontalier de cunoștințe și conectează părțile interesate de patrimoniu în cadrul unor rețele mai largi. Premiile aduc beneficii majore câștigătorilor, cum ar fi o mai mare expunere (inter)națională, finanțare ulterioară și creșterea numărului de vizitatori. În plus, programul de premiere încurajează o mai mare grijă pentru patrimoniul nostru comun în rândul cetățenilor europeni. Prin urmare, premiile reprezintă un instrument cheie pentru promovarea multiplelor valori ale patrimoniului cultural și natural pentru societatea, economia și mediul european. Pentru date și cifre suplimentare despre premii, vă rugăm să vizitați www.europeanheritageawards.eu/facts-figures.

Europa Nostra

[Europa Nostra](#) este vocea europeană a societății civile care se angajează să protejeze și să promoveze patrimoniul cultural și natural. Este o federație paneuropeană de ONG-uri din domeniul patrimoniului, susținută

de o rețea largă de organisme publice, companii private și persoane fizice, care acoperă peste 40 de țări. Fondată în 1963, este recunoscută astăzi ca fiind cea mai mare și mai reprezentativă rețea de patrimoniu din Europa. Europa Nostra militează pentru salvarea monumentelor, siturilor și peisajelor europene aflate în pericol de dispariție, în special prin intermediul programului "[7 Most Endangered](#)". Europa Nostra contribuie în mod activ la definirea și punerea în aplicare a strategiilor și politicilor europene legate de patrimoniu, printr-un dialog participativ cu instituțiile europene și prin coordonarea [Alianței Europene pentru Patrimoniu](#). Europa Nostra a fost principalul partener al societății civile a UE în timpul [Anului European al Patrimoniului Cultural](#) în 2018. De asemenea, se numără printre primii parteneri oficiali ai inițiativei [New European Bauhaus](#), lansată recent de Comisia Europeană.

Europa Creativă

[Europa Creativă](#) este programul UE care sprijină sectoarele culturale și creative, permițându-le să își sporească contribuția la crearea de locuri de muncă și la creșterea economică. Cu un buget de 2,4 miliarde de euro pentru perioada 2021-2027, acesta sprijină organizații din domeniile patrimoniului, artelor spectacolului, artelor plastice, artelor interdisciplinare, editurilor, filmului, televiziunii, muzicii și jocurilor video, precum și zeci de mii de artiști și profesioniști din domeniul cultural și audiovizual.